

ných úřadů správních bude hráti úlohu podle výslovného předpisu zákona (§ 341, 2. odstavec ex. ř.) teprve při volbě osoby vnuceného správce.

Čís. 4540.

V rámci kauční hypotéky lze i po zahájení úpadkového řízení pro pohledávky, vzniklé 60 dní před vyhlášením úpadku, vésti exekuci vnucenou dražbou na zavazenou nemovitost, ovšem pouze pro pohledávku takového druhu, pro který byla kauční hypoteka zřízena. Zřízena-li kauční hypoteka k zajištění všech pohledávek, není třeba kromě kauční listiny předložit nějaký listinný průkaz o tom, že pohledávka náleží k pohledávkám zajištěným kauční hypotekou. Bezpodmínečným se stává kauční právo zástavní již vznikem pohledávky, k jejímuž zajištění slouží, nikoliv teprve knihovním zápisem nebo vyznačením pohledávky.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1925, R I 1048/24.)

Vymáhající věřitel domáhal se proti společnosti s r. o., jsoucí od 8. března 1924 v úpadku, povolení exekuce vnucenou dražbou pro směnečnou pohledávku na základě směnečného platebního příkazu ze dne 18. května 1923 v rámci úvěrové hypotéky, jež byla zřízena pro všechny pohledávky vymáhajícího věřitele. Soud první stolice exekuci povolil, rekursní soud exekuční návrh pro tentokráte zamítl. Důvody: V tomto případě jde o t. zv. kauční (úvěrovou) hypotéku, ohledně které připouští § 14 odstavec druhý knih. zák. vklad práva zástavního v předpokladu, že tu jest určitý právní poměr, z kterého pohledávky, které mají býti zajištěny, vznikají. Hypotéka tato poskytuje ihned právo zástavní, a nikoli pouze pořadí, jako tomu jest u poznámky pořadí (srov. rozh. ze dne 24. července 1879, čís. 7367 Gl. N. č. 8652, pak komentář Bartschův ku knih. zák. str. 305 V. vydání). Také plenisimární usnesení býv. nejv. soudu ze dne 22. června 1915 Pres. 276/15, kniha jud. č. 234 v Jur. Blätter ai 1915 str. 587, praví, že kauční právo zástavní obsahuje již skutečné, třebaš podmíněné právo zástavní, nikoliv však pouze rámec pro možný vznik takového práva, zastavená nemovitost jest již po vkladu kauční hypotéky věřiteli zavazena, tak že mu má sloužiti k uspokojení jeho pohledávek, které vzniknou ze základního poměru v době, kdy uspokojení se domáhá. Pro účinek zapsaného práva zástavního jest lhostejno, zda jednotlivá, ze zajištěné příčiny povstálá pohledávka zvláště jest v knize pozemkové zapsána. Přes to však ve většině případů žádá se zápis vzniklých pohledávek a sice cestou úmluvy nebo exekuce. I když vklad pohledávky, která se stala existentní, v řízení exekučním má nastati, musí soudce býti prost pochybností, že pohledávka, o kterou se jedná, náleží do rámce nejvyššího úvěrového obnosu, a žádá se proto předložení písemného průkazu o tom (srov. citovaný komentář str. 308 a rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 21. června 1898 čís. 8512, Not. Ztg. ai 189 str. 197). To bylo v tomto případě tím více potřebným, an na jmění strany povinné byl vyhlášen úpa-

dek. Ostatně kauční hypotéky mohou v úpadku jen potud býti uplatňovány, pokud se zakládají na právních jednáních dlužníka před vyhlášením úpadku. Kauční a úvěrové hypotéky zahrnuté jsou mezi tak zv. práva vylučovací (srv. kom. Bartschův ku konk. ř. str. 378 pozn. 32 a str. 58 pozn. 12 odst. 2, pak str. 131 pozn. 12, 13). Nezbylo proto než exekuční návrh toho času zamítnouti.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Dovolací rekurs jest opodstatněn. Dle exekučního návrhu, jemuž správce úpadkové podstaty neprávem vytýká neurčitost a nejasnost, žádala stěžovatelka o exekuci vnucenou dražbou nemovitostí tam označených k vydobytí své směnečné pohledávky 200.000 Kč s přísl. na základě vykonatelného platebního rozkazu ze dne 18. května 1923, tedy exekučního titulu, který vznikl ještě před zahájením úpadku, jenž byl vyhlášen teprve 8. března 1924. Aby vzhledem k tomuto zahájení úpadkového řízení doložila přípustnost této exekuce, uvedla a předložením listiny plné víry zasluhující vykazala stěžovatelka, že vymáhaná pohledávka 200.000 Kč požívá na nemovitostech exekucí postihovaných ještě z doby zahájením úpadku nedotčené (§ 13 konk. ř.) práva zástavního v kauční hypotece, která na těchto nemovitostech jest zřízena dle dlužní (kauční) listiny ze dne 10. prosince 1921. Dle § 11 konk. ř. nejsou odlučovací práva, nabytá 60 dní před úpadkem, tímto dotčena, a nepodléhá tudíž ani exekuce pro taková práva nijakým právním závadám. Dle toho není dle §§ 10, 12 a 13 konk. ř. závady, aby v rámci kauční hypoteky nebyla i po zahájení úpadkového řízení k vydobytí zmíněné pohledávky vedena na nemovitosti, na nichž kauční hypoteka vážne, exekuce vnucenou dražbou. Má-li býti v rámci kauční hypoteky takto vymáhána konkrétně vzniklá pohledávka, musí soud exekuci povolující arci uvážiti, zdali jest vymáhaná pohledávka takového druhu, pro který byla kauční hypoteka zřízena. Bylo-li by to pochybno, musel by ovšem vymáhající věřitel předložití náležitý písemný průkaz (vkladnou listinu) o tom, že vymáhaná pohledávka jest pohledávkou vzniklou v rámci kauční hypoteky. Takové pochybnosti by mohly nastati, kdyby kauční hypoteka byla zřízena jen pro určitý druh nebo pro určité druhy pohledávek a kdyby z exekučního titulu nebylo nade vší pochybnost patrné, že jde o pohledávku takového druhu. V tomto případě však takových pochybností není — a jest opačný názor rekursního soudu mylným, poněvadž z kauční listiny ze dne 10. prosince 1921, na základě níž právo zástavní zapsáno a jež byla k exekučnímu návrhu připojena, vyplývá, že kauční hypoteka byla zřízena k zajištění všech pohledávek, které vymáhající věřitelce proti povinné straně z jakýchkoli právních důvodů vzešly nebo v budoucnosti vzejdou, při čemž jsou mezi jinými výslovně uvedeny závazky směnečné, jakým jest podle exekučního titulu vymáhaná pohledávka. Nebylo tedy potřebí, aby kromě zmíněné kauční listiny předložen byl ještě další písemný průkaz, jak to žádá rekursní soud, odvolávaje se na Bartschův komentář ke knih. zákonu a na roz-

hodnutí tam citované; rozhodnutí to, jakož i dotyčné vývody Bartschovy spočívají na docela jiném skutkovém základě. Mínění rekursu správce úpadkové podstaty, že povolujícímu soudu nenáleželo, činiti o tom usnesení, zda náleží pohledávka do kauční hypoteky čili nic, že to má zůstatí vyhrazeno pro rozvrh nejvyššího podání, jest nepřipadné, neboť otázku tu musel soud povolující zkoumati k vůli tomu, aby si zjednal jasno, zda exekuce jest vzhledem k zahájenému úpadku přípustna, kdežto otázka budoucího přikázání pohledávky té z dražebního výtěžku arcí zase náleží k rozvrhu tohoto výtěžku. Ani z dalšího obsahu rekursu správce úpadkové podstaty nevyplývá nic, co by bylo na závalu povolení žádané exekuce. Vycházejí z názoru, že kauční hypoteka propůjčuje jen podmínčné právo zástavní, které prý se teprve knihovním vyznačením vzniklé a splatné pohledávky proměnití může v bezpodmínečné a vykonatelné právo zástavní, dovozuje správce úpadkové podstaty, že před touto přeměnou nemůže vzejítí odlučovací právo v úpadku. Vymáhaná pohledávka má prý sice pro sebe exekuční titul, nikoli však právo zástavní, a není prý tedy právem odlučovacím. Vývody tyto jsou mylné. Bezpodmínečným se stává kauční právo zástavní již vznikem pohledávky, k jejíž jistotě slouží, a nikoli teprve knihovním zápisem nebo vyznačením pohledávky. Kdyby tomu bylo jinak, byl by zcela zbytečným předpis Šu 224 ex. ř., a nemohlo by se na kauční hypoteky vůbec hleděti, kdyby nebyly knihovním zápisem pohledávky přeměněny v hypoteky již bezpodmínečně účinné. Že se právo zástavní, kterého stěžovatelka (vymáhající věřitelka) již z kauční hypoteky požívala, stalo bezpodmínečným, prokázala vykonatelným směnečným příkazem, a zavedením exekuce domáhá se právě uspokojení tohoto svého vykonatelného nároku z této hypoteky, tedy na základě svého vykonatelného odlučovacího práva. Ostatní vývody rekursu správce úpadkové podstaty snaží se jen doličiti, že společný zájem všech úpadkových věřitelů by toho vyžadoval, by dražbou byl zpeněžen celý ostatní nemovitý majetek úpadkového podniku najednou, ježto tvoří jeden hospodářský celek, že toto dílčí dražební řízení poškozuje společný prospěch těchto věřitelů, a že z toho důvodu bylo s vymáhající věřitelkou jednáno, aby se zatím vedení exekuce vzdala. Zřetele z toho plynoucí nemají však co činiti s otázkou, zda lze navrženou exekuci povolití, a mohly by býti uplatněny jen v tom směru, aby bylo dražební řízení, jak na to § 11 konk. ř. poukazuje, odloženo. Ostatně jest to věcí dražebních podmínek, jak mají nemovitosti býti prodávány, zda společně nebo jednotlivě.

Čís. 4541.

Moc poručenskou jakož i poměr matky k nemanželskému dítěti dlužno posuzovati dle zákonů vlasti dítěte, naproti tomu však dlužno žaloby z nemanželského otcovství posuzovati dle zákona toho místa, kde byla žaloba podána.

Nelze žalovati na placení výživného nemanželskému dítěti toho, kdo není uznán za otce dítěte a není současně o uznání to žalován.

(Rozh. ze dne 8. ledna 1925, Rv II 756/24.)